

Cimborona

DÓGYERMEKEK KÉPES HETILAPJA

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK.

Bibliothèque Centrale Universitaire Cluj

1924
december
14

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1954
December
14

GIMBORÁ

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

Ablak kitárva, — jer be, madárka!

Keresem az Istent.

— Irla: DROSNYÁK JÁNOS. —

Keresem az Istent
És meg is találom!
Nekem ott van tarlón, erdőn,
Minden kis fűszálon.

Nekem ott van patakok, tenger
Minden csepp vizében;
Fehér felhő foszlányában,
Szél rezdülésében...

Nekem ott van föld porában,
Égi csillagokban;
Hol ezer ajk zeng irúban,
S hol csak egy szív dobban.

Keresem az Istent...
Ő is keres engem;
Most is itt van velem,
Hogy e kis dalt zengem.

Minden jó utamban
A kezemet fogja,
Ugy megyek mellette
Beléfogózkodva.

Tudom is, az utat
Igy el soh'se vétem,
Sem égő fényárban,
Sem vak sötétségben.

E bus, beteg világ
Oh, be más is volna,
Hogyha mind úgy járnánk
Beléfogózkodva!
(Arad.)

Sugárka és Csöppike

(Két tündérgyerek története.)

— Elmeséli: Szondy György. —

VI.

Bolyongás az alagutban, meg ami azután történt.

Toty-toty! Toty-toty! Valaki jár a szurok-sötét földalatti alagutban. Hallani nehézkes lépéseit; most megállt: szuszog jobbra-balra, nagyot fúj, aztán megindul újra. Toty, toty, toty, toty! Lassan, óvatosan halad előre, ugyan mi lehet? Vakondok ur járja be vadászterületét. Reggeli csemegét keres, holmi kövér gilisztát, vagy cserebogár-pajort. Megy, megy a fekete, örök éjszakában és közben bosszusan dörmög:

— Ejnye, honnan szívároghatott be ide viz? Csupa sár az egész folyosó, átmedvesedik a bundám!

Csakugyan, mentől tovább halad, annál sárosabb az út. Egyik kanyarulatnál pedig hirtelen megáll Vakondok ur és merően bámul parányi, vaksi szemével a folyosó sötétjébe.

— Mi lehet az? Kijukadt a folyosóm és besüt a nap? Ott világosságot látok!

Egy pár lépést tett a különös, kékes világosság felé, de csak megállott.

— Ez a világosság mozog! Közeledik felém! — dörmögte meghökkenve.

Állt, álldogált és ijedten bámulta a kis kék csillagot, ami lassacskán mozgott előre az alagut homályában. Vakondok ur sohasem volt valami nagyon bátor, a világosságtól meg különösen félt. Hiszen az a föld felszínét jelentette, ott meg semmi keresnivalója sincs neki.

— Jobb lesz odébb állni, ki tudja, mi ez? — dűnyögött most is és úgy eltotyogott nagy hirtelen, mintha ott sem lett volna.

A kék fényecske pedig egyre közeledett. Istenem, hiszen ez Sugárka! Szegény kis tavasz-tündér, milyen nyomoruságra jutott! Már alig állt a lábán. Két gyöngye karjával tapogatta az alagut falát, úgy lépkedett roskadozva előre.

Ugyan hogy mint kerülhetett ide, Vakondok ur birodalmába? Hát nem vészelt el Fekete-város romjai között?

Bizony, hajszaion mult, hogy agyon nem ütötte a beomló folyosó. De szerencsére, csak apró törmelék lepté be porral-szeméttel; a nagya előtté hullott le és éppen ez mentette meg. Ez zárta el az utat az árviz elől.

Amikor magához tért, elindult a kanyargó folyosón. Itt már már sárban-vizben gázolt, mert sok helyütt elibe került az ár más folyosókról. Két napja bolyongott már, amikor nagy, tágas alagutba torkolt Feketeváros rég elhagyott folyosója. Vakondok ur birodalmába. Ott terült el ez nem messze Feketevárosról, mélyen a föld alatt, de alagutjai elvezettek egészen az erdőszélig ahol már tarlók sárgultak a fehér tanyák körül. A kis tündér sápadozva támolygott a sárban. Még pihennie sem lehetett, apró lábacskaí egyre vizet gázoltak.

— Istenem, jó Istenem, segíts meg, ne hagyj itt elveszni nyomorultam! — sóhajtott búsan Sugárka. — Szegény testvérem, szegény, már elveszett; drága jó anyáknak megreped a szive bánatában, ha én is elpusztulok!

És a jó Isten meghallgatta Sugárka könnyöngését. Emelkedett, felfelé tartott az alagut. Elmaradt a sár, lefekhetett pihenni a földre. Ott aludt a hideg földön, szerencse, hogy ő nem fázhatótt meg soha: hiszen maga fűtött magának.

Vakondok ur esti sétáján, mikor arra került, bizony ismét meghátrált a fényes tündérke elől, aki édesen aludt az alagutban. Sokáig, sokáig tartott az álma, de mikor fölébredt, nem tudhatta, éj van e vagy nappal? Idelenn örökös éjszaka sötétedett. Ám felrissült és pihent erővel indult el újra. Érezte, mint kanyarog az út egyre magasabbra. A levegő is mind melegb lett.

— Óh ezt már az áldott napsugár küldi! Ha a fényét nem is láthatom, a melegét már érzem! — sóhajtott boldogan és szaporábban szedegette a lábát.

Egyszerre messze, messze, parányi fény

csillant meg a vaksötétben. Ott már a föld felszínére ért Vakondok ur alagutja! Milyen boldog volt Sugárka, amikor azt a csöppnyi-csöpp fényességet megpillantotta. Még pihenni is elfelejtett, csak ment, mendegélt a fény felé és az nőtt, nagyobbodott, már a fűszálakat is látta hajladozni odakünn és végre, végre: kilépett újra a napvilágra.

Térdre hullott szegény kis tündér, úgy adott hálát hosszú, néma imában a jó Istennek, csodás meneküléséért.

Azután bámulva nézett körül. Már alkonyodott. Szemben véle ibolyaszínű felhők mögül küldte búcsugarait a lenyugvó nap. A kiszáradt tarlókon ballang kórót hajtott az alkonyi szellő. A háta mögött sötétben álltak az erdő magas fái.

— Csiviz csiviz! — csicseregtek a feje fölött a fecskék — Nemsokára indulunk! Csiviz, csiviz! Igyekeztek, gyerekek, tanuljátok meg jól a repülést, mert a tengerbe pottyantok, ha meg nem tanuljátok!

— Csiviz, csiviz, jaj, csak már mennénk! — felelték a fecske gyerekek és vigan suhogtak a tarló fölött. — Csak már láthatnók a tengert.

— Oh, ott van az én édesanyám is, ahová ti mentek majd, kedves kis fecskék! — sóhajtott Sugárka és elszomorodott a szive ismét. — Mi lesz velem itt egyedül, elhagyatva? Ha jó a reggel, jönnek újra az aranynyilasok, visznek Kánikula herceg elé. Oh édes anyám, soha, soha sem látlak többé!

Sírt szegény kis tündérke, sirva kuporodott le egy nagy göröngy mellé, hogy ott töltsé az éjszakát.

Lassankint eltűnt az égről az alkony pirja. Gyulladoztak odafenn a csillaglámpák. A poros utakon ballagtak hazafelé a nyájak.

— Micsoda fényesség az ottan? — állt meg egyik kis pásztorgyerek. — Világító bogár talán? Odament, lehajolt. Uram Istenem, még kiáltani is elfelejtett nagy meglepetésében. Egy kis fiú! De milyen picike, alig nagyobb, mint egy jókora hangya! Milyen szép, milyen édes. És hogy mozog, hogy világít az a drága, arany haja!

Sugárka bezzeg megijedt, amikor a pásztorfiu utána nyult, felemelte és a tenyerébe tette. Remegett szegényke, csakugy vacogott a foga: mi lesz most, mit akar vele ez az óriás?

De a kis fiu nagy, barna szemű szeretettel néztek reá.

— Ne félj, tündérke, nem bántalak. Inkább segíteni szeretnék rajtad. Mit tegyek veled?

Felelt volna Sugárka, de a tündérek nem beszélhetnek emberekkel. Azok csak álrukban értik meg a tündérek szavát, nem úgy, mint a tündérek az ő beszédjüket. Csak nézett könnyes szemekkel a kis pásztorgyerekre.

— Hazavigyelek? — faggatta a pásztorgyerek tovább.

Bólintott rá Sugárka mosolyogva. Talán a bólintást az emberek is megértik.

Megértette, hogyné értette volna a pásztor-

fiu. Tarisznájába dugta Sugárkát, aztán ballagott lassan a nyája után, hazafelé.

— Nézze már, édesanyám, mit találtam! — szólt otthon az édesanyjához.

— Jaj, fiam, mi-e? Hol lelted? — csodálkozott az asszony.

Elmesélte a pásztorfiu, hogy ragyogott a kis tündér a tarló szélén.

— Hová tegyük már most, édesanyám?

Gondolkodtak, tanakodtak, ugyan hol is ágyaljanak meg a kis tündérkének. Azalatt Sugárka észrevette, hogy szép nagy rozmaryingió áll az ablakdeszkán egy cserépben. Kapta magát, odahuppant a fiu kezéből a rozmaryingbokor alá.

— Ládd-é, édes fiam, megmutatja ő maga! — örvendezett az asszony. Kacagott a fiu, szaladt a kamarába, behozott a frissen főtt, hófehér pihéből egy marékka, abból vetett ágyat Sugárkának.

— Enni is kéne neki, édesanyám! — szólt azután. — Mit esznek a tündérek?

— Biz' én nem tudom, fiam. Sohasem hittem, hogy egyet is lássak.

— Megpróbálom én, anyám, hátha kenyeret eszik.

Kínálták Sugárkát kenyérral, szalonnával. De bizony csak nézett rá szomoruan. Pedig hej, éhes volt szegény, harmadnapja evett uoljára. Akkor tejet hozott be a pásztorfiu anyja.

— Kis gyerek ez még, fiam, hátha csak tejet iszik. — mondta a fiának.

Belemártottak egy pihe tollot a tejbe, úgy cseppentették Sugárka szájába. Ez már aztán ízlett a kis tündérnek. A pásztorfiu meg az anyja gyönyörködve nézték, milyen jóízűen szopogatta a fehér tollról a fehér tejet.

Mikor lefeküdtek, elcsöndesedtek, hallja ám Sugárka, amint az ablak előtt beszélgetnek a fecskék.

— Csivi, csivi! — szólalt meg fecskenyelven — halljátok, mit mondok, kedves kis fecskék?

— Halljuk, halljuk! — felelték a fecskék. — Ki vagy, honnan beszélsz?

— Itt vagyok az ablakban, a rozmaryingbokor alatt. Május hercegnő kis fia vagyok, segítetek rajtam.

— Hogy kerültél ide, kis tavasz-tündér.

Elmesélte Sugárka szomorú sorsát. A fecskéknek könnyes lett a szeme, mire végére ért.

— Hogyan segíthetnénk rajtad, kedves tündérke?

— Menjete el a déli országokba, keressétek meg édesanyámat. Mondjátok meg, hol vagyok, mint vagyok. Mondjátok meg, induljon azonnal, jöjjön el értem, mert meghalok én is, ha soká kell rá várnom. Megöl a bánat, megölet Kánikula herceg!

Elgondolkodtak hosszan a fecskék.

— Nagy dolog ám ez, tündérke! — szólt azután Fecske-apó. Még nincs itt az utazás ideje.

Két hét is bele telik, míg indulunk. Egyedül meg ki merne ilyen nagy utnak nekivágni?

— Akkor én meghalok, — sóhajtott Sugárka. — Mondjátok majd meg édesanyámnak, hogy mindig csak rá gondoltam.

— Dehogy halsz meg, kis tündér, dehogy! Elindulok én azonnal, ebben a percben, — csicseregett fecske-anyó. Nem nézhetem, hogy miatunk pusztulj el.

Fecske-apó megrázta magát.

— No már, egyedül csak nem megy, akkor

elmegyek én is. A gyerekek majd eljönnek a szomszédokkal.

— Elmegyünk, elmegyünk, — csicseregték a fecske gyerekek. — Csak menjetek, induljatok. Jók leszünk, nem fogunk a tengerbe pottyantni.

Ugy is lett. Fecske-anyó, Fecske-apó megölelték, megcsókolták a gyerekeket, aztán huss, még az éjszaka elindultak messze messze, délvidékre. Ki tudja, hol jártak már, mikor a pásztoriu pirkadó hajnalban kihajította nyáját a legelőre . . . (Folytatása következik.)

Atila királról ének.

Írta: KÓSZ KÁROLY.

Nagy, régi időről emlékezem mostan, haj, öreg királról nagy régi időben; hallottad-e hírít Atila királnak, Atila királnak, Isten ostorának?

Szép Piros Hajnalban két fekete holló szálla az ablakba, Réka ablakába. Királasszon kérdi:

— Miért jöve hozzám két fekete holló, két fekete holló, halálnak madara? Mond az egyik holló: halál van a házban. Mond a másik holló: halál van a házban. Ki halt meg a házban, két fekete holló, két fekete holló, halálnak madara? Mond az egyik holló: a te urad halt meg. Mond a másik holló: a te urad halt meg.

Menyen a királné, nagy Réka királné, menyen az urához cifra palotába. Cifra palotának pántos kapujába, a küszöbön áll a fegyveres istrázsa.

— Jó reggelt, jó reggelt, Réka királasszon.

— Jó reggelt, jó reggelt, fegyveres istrázsa.

Kilincset megfogja, kapuját megrázza: cifra palotának kapuja bezárva.

Kapuja bezárva, kinyitva ablaka: szőke királasszon kikönyököl rajta.

Felnéz a királné, nagy Réka királné.

Udvarra bejönnek két királurfiak.

— Jöjjetek, jöjjetek két királurfiak; cifra palotának kapuja bezárva: kinyitva ablaka, szőke királasszon kikönyököl rajta.

Ablak alá mennek két királurfiak:

— Jó reggelt, jó reggelt, aj te királasszon!

— Jó reggelt, jó reggelt, tü királurfiak!

Akkor megkérdezi külsőbb királurfi:

— Hol vagyon, hol vagyon az én édesapám?

— Bizony itten vagyon a te édesapád, az ágyasházába, lakodalmas ágyba.

Akkor megszóllítá nagyobb királurfi:

— Nyissad ki az ajtót, aj te királasszon; eressz bé, eressz bé az édesapámhoz!

— Várjatok, várjatok, tü királurfiak; hadd mossam meg elébb liliom orcámat, füsüljem meg elébb aranyos hajamat.

Azmikor megmosá liliom orcáját, mikor felfősülte szép aranyos haját, akkor megént mondják két királurfiak:

— Nyissad ki az ajtót, aj te gonosz asszon!

— Várjatok, várjatok, tü királurfiak; hadd öfözzem éccer selyembe, bársonyba; selyembe, bársonyba, innepi gunyába; innepi gunyába, vont arany szoknyába, selyem-katrincába, szép piros csizmába; a mejjrevalómat vessem a mejjemre, a tejrevalómat tegyem a fejemre, bogláros mentémet karcsu termetemre.

Mikor felöltözék selyembe, bársonyba; selyembe, bársonyba, innepi gunyába; innepi gunyába, vont arany szoknyába, selyem-katrincába, szép piros csizmába, a mejjrevalóját

mejjire vetette, a főrealóját a fejire tette, bogláros mentéjét karcsu természetére, akkor megint mondják két királurfiak:

— Nyissad ki az ajtót, aj te gyilkos asszon!

— Várjatok, várjatok, két királurfiak, el veszett a kőccsa, meg kéne keresni.

Vártak, nem nyitotta; feltörték az ajtót.

Benn az ágyasházban, lakodalmas ágyban; lakodalmas ágyban, haj! halottas ágyban fekszik a királ, a világ királa; mejjire ráomlik nagyhosszu szakálla Atila királ:ak.

Odamenyen, oda, nagy Réka királné: kötögeti urát, aj de az nem hallja.

Odamenyen, oda, a nagyobbik fia: kötögeti apját, meg se moccan rája.

Odamenyen, oda, a legkülsőbb fia: Csaba királurfi s elfakada sirva:

— Apám, édesapám, szójjon csak égyet bár, ne hagyjon, ne hagyjon műnket ojan árván.

Nagy Atila királ, ime, megmozdula, vére megindula s holtában szól vala:

— Nem szólhatok fiam, szegény árva fiam, mert megölt éngemet ez a gonosz asszon; amikor megölelt, halál vót a karja, amikor megcsókolt, mérég vót a csókja. Haj! idegen asszon, átkozott a fajja! Elhallgat a királ, vére is megállta, soha-soha többet meg se is szólta.

Siratozza urát nagy Réka királné; siratja, siratja, úgy meg is siratja: szive meghasada, szörnyü halált hala.

— Hóhérok, hóhérok, királi hóhérok! Fogjátok, vigyétek gyilkos királasszont!

Megfogták az asszont, bevették a vízbe, a víz kivetette; betették a földbe, a föld be se vette; bevették a tűzbe, a tűz megégette. Tűz emésztü testvét, szélvész tépi lelkét, az átkozott lelkét.

Vitézek, vitézek, szép dali vitézek, vérrel sirassátok, fehérhaju vénék, tü asszonyok s szüzek, gyászba öfözzetek; jó vitézi vére a földet áztassa, fehérnépek könnye a vizet áraszsa!

— Énekmondó rendek: regősek, kobzosok, a hurt ajazzátok, mondjátok éneket, regét regéljete nagy nehéz csatákról, a világ uráról, Isten ostaráról, Atila királról.

— Kovácsok, kovácsok, udvari kovácsok, mostanitól fogva koporsót csináltok! Koporsót csináltok aranyból ezüstből, koporsót csináltok szép fekete vasból. Feküdjék a királ aranyban, ezüstben, aludjék a királ szép, fekete vasban, nyugodjék a királ nagy nyugodalomban.

— Tátosok, tátosok, aj, tü látó vénék, áldomást álljatok: lobogjon a langja; lobogjon a langja, füstöljön a füstje, hibátlan csikónak folyjon ki a vére.

— Hét napig mindennap reggeltől estélig a búcsuztatóját ezer sip sipója!

— Hét napig mindennap estvétől reggelig lobogó láng égjen nagy hegyeknek ormán.

— Aki sohasem sirt, sirjon az is mostan; a kiapadott szem fakadjon meg újra.

Jönnek már, jönnek már reggeltől estvélig, estvétől éjfélig, éjfélől reggelig.

Harmatos hajna ban odajönnek, oda, nyargalton nyargalvást jó lovas vitékek. Hévséges időben, fényes álló délben oda jönnek, oda, fehérhaju vénék. Hét napig mindennap ez az egész világ az urát siratá, a torát torolá; hét napig mindennap, reggeltől estélig, ezer sip sipola a búcsuztatóját; hét napig mindennap, estvétől reggelig, lobogó láng égett nagy hegyeknek ormán; temérdek pap állta, néz vala sok néző; csikócsont mond vala nagy titkos jövendőt:

Róva van a rövás, olvasom az írást, aj! látom a látást, aj! hallom a sirást; tűz oltja a tüzet, viz issza a vizet, nyíl a nyilat fogja, vér a vért felissza. Napnyugodot felől nagy zivatar támad, naptámadat felől nap többet nem támad, nap többet nem támad.

Nyolcadnapra aztán csendes lön a világ; nyolcadnapra aztán temeték a királt.

Viszik már, viszik már nagy Atila királt; husz fekete bihal huzza koporsóját; vele menyen ezer kopjás katonája, koporsója megett menyen két árvája: úgy viszik, úgy viszik őt Magyarországra.

Szél menyen e'ötte, köd menyen utána, szegény árva népe, ameddeg csak látja, sirva néz utána, sirva néz utána... (Sztána.)

Öcsike és az özike.

Öcsike az éjjel
Be szép álmot látott!
Nagy kerek erdőben
Özikevel játszott.
Ölelte, csókolta,
Csalta, csalogatta,
Az ő kis kertjükbe
Hívta, hívogatta.

El is elindultak,
Mentek, mendégéltek,
Virágos réten át
A kis kertbe értek.
Amint odaértek.
Felébredt Öcsike:
„Istenkém, Istenkém,
Eltűnt az özike!”

Jézuska és a mécsvirág.

— Irta: DOBAI ISTVÁN.

A páska ünnepe volt éppen. Ilyenkor a jámbor zsidók mind Jeruzsálembé vándoroltak ünnepelni. Jézuskát is elvitték a szülei, hogy ismerje meg Zsidóország fővárosát és annak gyönyörű szép templomát. Annyi nép volt a fővárosban, hogy Jézuska elvesztette jó szüleit. Tudta, hogy a város szélén laknak egy szegényes kis kunyhóban, azért hazafelé irányította lépteit.

— Ottthon úgy is találkozni fogok szüleimmel, — gondolta magában.

De a nagy főmegeben nem lehetett úgy járni, mint ahogyan elképzelte, egy mellékutcába tévedt és hamarosan egy elhagyatott dombhoz ért. Sietős léptekkel igyekezett a domb tetejére. Úgy vélte, hogy a domb tetejéről beláthatja az egész várost s a nagy városban majd csak megpillantja az ő kis hajlékukat is. Sietnie kellett, mert a nap szemei már álmosan pislákolnak és szép piros fejét az éjszaka puha párnáira akarta hajtani. A domb keleti lejtőjére fekete fátyolokat bocsátottak a lágy esti szellők és gyöngéden simultak néhány, Jézuska felé igyekvő sötét alak arcához. A sötét emberek nagy sietséggel tapodták a domboldal homokos földjét és nemsokára Jézuskához értek.

A sötét alakok katonák voltak. Nehéz bilincsekbe vert szép ifjút vezettek, akinek arcán még az élet rózsái virultak, ügyes természetén a tavasz ereje látszott és leányos kék szemében mégis a halálfélelem fekete tüze lobogott. Jézuskának nagyon megtetszett az ifju és erősen fájt neki, hogy pajzán futásra termett lábát, friss munkára szomjas kezét ily súlyos bilincsekbe kell látnia. Szelid hangon próbált érdeklődni e szép ifju szomorú sorsa iránt.

— Jó katonák, mondjátok meg nekem, hogy hová visíték ezt a nehéz vasakba vert ifju embert?

— A bírák halálos ítéletet olvastak fejére s mi a veszíthelyre visszük.

— Mi volt az ő vétké, hogy ilyen gyászos az ítélet?

— Bizony szörnyen vétkezett, — felelte az egyik katona. — Éjnek idején, amikor a szent rabbi a nagy ünnepi áldozáshoz készültek, a szent sátorba lopózott és belépett a szentélybe.

— Hát ez miért halálos bűn? — kérdezte jószágosan Jézuska.

— Mert ott van az egy isten, a Jehova. Ember fia csak akkor léphet oda, ha főpap, más halállal lakol, ha Isten színe elé lép.

— Hát bűn Isten színe elé járulni?

— Bűn bizony, — felelte zordan a katona — nagy, halálos vétek.

Jézuska szomorúan hajtotta le a fejét. Píllantása éppen egy mosolygó esti mécsvirágra esett. A virág ég felé emelte kicsi, fehér fejét; vidámság ült arcán, bizonyára kis angyalkák meséit hallgatta. Az esti virág fitkos szavakat sugott Jézuska fülébe, amelyeket csillagsugáros éjszakák öröme föl-

tanult, amikor a jó Isten rááldotta lelkét, ami él, hogy örüljön és ami meghal, hogy beteljesedjék isten rendelése szerint e földön. Jézuska megértette a virágot és így szólt a katonákhoz:

— Látjátok az esték vidám kis lámpását, ezt a kis fehér virágot?

— Látjuk, — felelték a katonák.

— Ki teremtette őt? És ki leheli arcára az örömet, hogy vidáman mosolyogjon reátok?

— Az Isten.

— Ki tartja benne az erőt, hogy égbe nézzen és fitkos csillagok boldogságának ezüst fényét verje vissza ránk?

— Az Isten.

— Ha Isten teremtette és Ő tartja benne az életkedvet, vajjon távol van-e föle?

— Nincs távol.

— Hát, hol van?

— Benne.

— Benne van és látjátok akkor mi Isten színe előtt állunk, hát halált érdemlünk azért?

— Nem.

— A ti szívetekben ki lobbantja fel az élet tüzét, ha a kétség szomorítja el arcotok derűjét?

— Az Isten.

— Hát nem lakik-e akkor a ti szívetekben is Isten?

— De igen, benne lakik.

— Bűnötök-e, hogy szívetekben hordjátok az Istent?

— Nem bűnünk.

— Vétkes-e az ifju, aki a szent helyen is Isten közelében akart lenni?

— Nem vétkes.

— Nyissátok fel hát bilincseit és igyekeztek ti is mindig Isten közelében lenni, mert nála van a szeretet, hogy aranyozza be életeteket az örömmel; hogy ragyogtassa fel szívetekben a remény sugarát és tegye fejetekre a boldogság láthatatlan koronáját, ha szívetekben kivirít a vágy piros vérrózsája.

A bilincsek lehulltak. Az ifju lányos, kék szemében felragyogott az élet arany sugara és Jézuska lába elé borult. A szentjános bogárkák fitkos égi szóra milliónyian repültek fényes lámpácskáikkal Jézuska gyermek feje fölé. A csillagok fényesebben ragyogtak és égi karok énekét himbálták lágy szárnyaikon a szellők.

A szentjánosbogárkák ragyogó fényét csodálkozással néztek a Jeruzsálembé gyűlt zsidók és nem tudták, hogy mi történt a veszíthely sivár dombján.

A mécsvirág azóta nappal összezárja kelyhét — mintha titkot őrizne — és szelid örömmel mosolyog az éjjel csillagos egére.

(Nagyszében.)

RECECE!

— Irtó: CSÜRÖS EMILIA. —

Van egy kis lány idres-bodros,
A ruhája ezer fodros,
Soha meg nem áll a szája,
Mindig vidám a nótája:
„Recece! — Virágzik a gesztenye!”

Ha a fecskék visszazállnak,
Fejünk felett felhők járnak,
Szürettől vig a hegyoldal,
Az ő ajkán vidám a dal:
„Recece! — Érett már a gesztenye!”

Havas utcán árnyak járnak,
Sötét varjak sűrűn szállnak,
Tölgyfa pattog a kályhában,
Ki nem fogy ő a nótában:
„Recece! — De jó a sült gesztenye!” —

Beszámoló a nyári vakációról.

— Tizenegyedik közlemény. —

Kedves Nagyapó!

Én is eleget teszek a Nagyapó felhívásának és leírom, hogyan töltöttem a nyári szünidőt. Vizsga után, mivel Viktor Kolozsvárt volt, mi ketten Bözsivel itthon maradtunk. Sokat unatkoztunk, amíg Viktor haza nem jött... Rá egy hétre, egy vasárnapi hajnalon, egy kocsi állt meg házunk előtt. Hamar felkeltünk és felöltözködtünk, aztán szépen elhelyezkedtünk a kocsin, fél négykor az állomásnál voltunk, s majdnem egy órát kellett várjunk, míg a vonat megjött. Hamar felszálltunk a vonatra, amely éles sipolással megindult. Utközben láttam Maroshévizet, Ratosnyát, Szászrégent és Szentgyörgyöt. 8 óra felé a vonat megállott Marosvásárhelynél és mi leszálltunk... Marosvásárhelyen nagyon jól telt. Sokat játszottam a barátommal, láttam a kulturpalotát, melynek szépségével nem tudtam betelni. Egy napon jegyet váltottunk a szentgyörgyi fürdővonatra. 10 perc múlva a vonat megállott Szentgyörgynél. Mi leszálltunk és jegyet váltottunk a sósfürdőhöz és megfürödtünk, aztán elmentünk a vendéglőbe, ahol alaposan jóllaktunk. Mikor a vendéglőből kijöttünk, találkoztam egyik barátommal, akivel elbeszélgettünk és eljártunk az időt. Közben eljött az uzsonna ideje, s mi egy terebélyes fűzfa alatt meguzsonnáltunk. 9 órakor a fürdővonaton visszamentünk Marosvásárhelyre. Szept. 20-án hazajöttem Ditróba s másnap már iskolába mentünk.

(Ditró.)

Dán Lenke.

Kedves Nagyapó!

Az én nyaram nem volt nagyon változatos, mert egész nyáron készültem a negyedik osztály abszolváló vizsgájára. A tanulás mellett sem telt azért rosszul, mert amikor a Küküllő csak engedte, mindig csónakáztam, vagy sétálni mentem. A Küküllő a mi beisőségünket veszi körül, partján fűzfa erdő, mely mintegy élőkoszoru övezi a Pusztalmot (így hívják ezt a malmot). Van itt egy martnak nevezett ovál alakú palás oldal. Alulról nagyon szép látványt nyújt a felső kavics réteg, alatta a pala réteg, melyből alól víz bugyog. A magas part alatt mély padmaly van, melyben a halak alusszák mély álmukat. Jönnek a cigányok kosarakkal és kifogják a halakat. Sokszor szerettem volna kimenni az erdőbe, igen, az erdőbe, mert itt

meglehetősen sok van, ugymint egrestői, cikmántori, szénaverősi, zágori, de a tanulástól csak ritkábban lehetett sétálni.

A szomszéd Fületelkének nincsen erdeje s így a hegyek között levő Bava, Bodos és Székelyszállás látják el fával. A zágori erdő mellett a völgyben van egy magaslat, mely Fületelke tulajdona, be van ültetve fenyőfával és úgy néz ki nyáron, mint egy fenyőkup, télen mint egy fehér cukorsüveg. Innen lehet látni a szénaverősi szász templom falát. Evvel a magaslattal szemben vannak még erdők és az erdőknél túl kék ködben látszó hegyek, melyeket szintén erdők borítanak. Még van falunk határában egy »várdomb«, mely régesrégén vár lehetett, amint neve is mutatja. Az ott talált harangdarab mutatja, hogy a kereszténység felvétele után épült. Most azonban semmi nyoma sincs: ahol egykor talán nagy küzdelmek folytak, most az őszi szántást végzik.

Visszatérve otthonomba, nem hagyhatom említés nélkül az öreg hársfát, melyre még a falunkbeli vén asszonyok és emberek is, mint a nagy fára emlékeznek. Most fürge Mátýás-madarak ugrálnak rajta és hogyha a tél eljön, szállást ad a nagy varju és csóka csapatoknak. A vadászó ülő és más ragadozó madarak is innen figyelik a vidéket. Hársfánktól nem messze van a kavicsbánya, hol őskori kőedényt és mamuth csontokat találtak.

Nevezetessége még falunknak a református templom, mely 1500 körül épült. Most is idegyűlnek Isten tiszteletére a református hívők, mint sok száz évvel ezelőtt, amikor még Egrestőn szászok laktak. Akkor bizonyosan lutheránus templom volt.

Nagyapótól bocsánatot kell kérjek azért, hogy eltértem az eredeti tárgytól, de én mindig itt vagyok, ezért ezeket a helyeket ismerem alaposan.

(Egrestő.)

Beretzky András.

Drága jó Nagyapó!

Én is elküldöm a beszámolómat, habár még mindig nyaralok, de nem várhatok addig, míg haza megyek, mert akkor esetleg lekésnék, pedig a múlt nyári beszámolókat nagy élvezettel olvastam s már akkor erős elhatározásom volt, hogy az idén — hacsak lesz miről — én is beszámolok Nagyapónak. Igaz, hogy én semmi

különös utazásról nem irhatok, mivel csak itt, a mezősegi falukban töltöttem a nyarat, de, amint mondani szokták, a falusi életnek is megvannak a maga örömei.

A vizsgáink csak júliusban végződtek s én a nővéremmel együtt már augusztus elején el is mentem Frátára az ott lakó rokonaimhoz. Két kistiu és egy kisleány voltak a mindennapi játszótársaim s ritkán ugyan, de a pap bácsi unokáival is összejöttünk.

A napi foglalkozásom a kézimunkálás és olvasás volt. Reggel későn keltem és sok tejet ittam, tehát ugyszólva hizó kurát tartottam, de van is eredmény, mert a kilóim száma 8-al szaporodott. Hogy fognak ennek örülni édesanyámék, mert bizony sovány leányka voltam.

Később, ha csépelni kezdtek, Kálmán bácsi helyett én is ki kimentem a tagba és ügyeltem a cséplőkre, aminek én is igen örültem. A szombatot mindig türelmetlenül vártam, mert akkor küldték el hazuról a »Cimborát« t. Akkor aztán még a kis öcsém is kérték, hogy a képeket megnézhessék, meg is tanítottam apróbb versekre őket.

Még egy hasznos foglalkozásom, vagy szórakozásom volt Frátán. A cselédekkel, mert az mind román, igen sokat beszélgettem s a haszon az enyém volt, mert jól belejöttem a román nyelvbe s talán a nyári foglalkozásaim közül ennek fogom a legtöbb hasznát venni az életben.

Most itt vagyok Magyar-Szováton, ide szeptember végén jöttem át, itt még kellemesebb, mert ez szebb, rendesebb falu s amint a neve is mutatja a lakosság inkább magyar s intelligencia is sokkal több van. Az első vasárnap a táncot néztem meg, ami nagyon tetszett nekem, annál is inkább, mert még nem láttam falusi táncot. Most, vasárnap volt a szüret, ami nemsokára nekünk, de az egész falunak nagy ünnep volt, mert itt másnak nincs szőlője, csak Jóska bácsinak. Talán a faluból az összes gyermekek kijöttek a szőlőhegyre, egyik is szedni akart, a másik is, úgy, hogy utoljára több volt a szedő, mint a szőlő.

Ez is, mint minden más, hamar elmúlt, de a kertben a sárguló falevelek és a gesztenye hullása jelenti, hogy itt az ősz, tehát én is nemsokára hazamegyek Tordára, a kellemesen töltött napok emlékeivel.

Drága kezelt csókolja szerető unokája :
(Magyar-Szováton) Csonka Irénke.

Kedves Nagypó!

A Székely Mikó-kollégium nagy tanulmányi kirándulására 21-en indultunk el június 6 án. Kivülünk még öt tanár volt. Az állomásra déltájt mentünk ki, Brassóba érkeztünk 2 óra felé. Félháromkor már elindultunk Brassóból. Egy külön kocsi voltunk ploestii román diákokkal. Nemsokára már a tömösi szorosban voltunk. A tájék nagyon szép volt. Mindenütt szik-

lák, patakok és fenyvesek tárultak szemünk elé. Rövid idő múlva álléptünk a Regátba. Bisteninál nagyon szép volt a Bucsecs. Sinaianál csak a királyi palota csucsát láthattuk. Innen kezdve a vonat szédítő sebességgel haladt a főváros felé. Este 10 órakor robogott be vonatunk Bucuresti fedett pályaudvarába. A városban nagyon gyér gázvilágítás volt. Nemsokára beértünk a Szent Száva Liceul internátusába, ahol kijelölve volt a szállásunk. Másnap korán felkeltünk, hogy minden nevezetes helyet megnézzünk. Délig megnéztük a királyi palotát kívülről és belülről. Láttuk a híres érckoronát, melyet a törököktől elfoglalt ágyukból csináltak. Láttuk még az Atheneumot, az egyetemi könyvtárt és egy nagyon szép természetrajzi muzeumot. Délután megakartuk nézni a Cotroceni palotát, de nem lehetett. Megnéztük a nemzeti parkot, ahol egy nagy tó és sok csolnak volt. Láttuk a szobrászati muzeumot, hol sok szép szobor volt. Még láttuk a Károly parkot, e felett volt a katonai muzeum. Láttunk sok hadiszert, 42-es ágyut, a cernavodai hid és hadihajók modelljét. Majd egy igazi repülő és rengeteg ágyut. Evvel hazamentünk és bevégeztük bucaresi programunkat.

Másnap reggel 7 órakor kimentünk az állomásra és felülünk egy külön szakaszba. Egy félóra múlva már utban voltunk Constanza felé. Az ut unalmas volt, míg 11 óra felé felcsillag a Duna vize, hogy ismét eltűnjön. Egy óra felé láttuk meg a cernavodai hidat és a Dunát. Itt a Duna ki volt áradva és tele volt vadrucákkal, csolnakokkal, tutajokkal, a parton még teknősbékát is láttam. A hid tulajdonképpen csak 1 km. hosszú, 3 km. a töltésekkel és a hidrészekkel. Csak midőn leértünk, vettük észre, hogy a hid végén egy szobor van, mely egy katonát ábrázol, aki a hidat őrzi. Az utnak e része is unalmas volt. Végre megláttuk a tengert. A kikötőben és a tengeren igen sok hajó és motorcsolnak volt. Nemsokára megállt a vonat és mi kiszáltunk. Itt is egy román liceumban voltunk. Miután elhelyezkedtünk, elmentünk és megfürdöttünk. Nagyon kellemes volt.

Fürdés után elmentünk a kikötőbe. Vettük észre, hogy Constanza nagyon keleties jellegű. Rengeteg török és bolgár van ott. Hazafelé megnéztünk egy török mecsetet. Vacsorára elmentünk egy kis vendéglő-félebe, melyben az étel nem volt valami jó. Másnap reggel lementünk a kikötőbe, megnéztünk egy pár hadi- és kereskedelmihajót, kívülről és belülről. Innen egy teherautóval kimentünk a Mamaiába, mely fürdő, de a gép a nagy homokban elakadt és nekünk gyalog kellett kimennünk. A fürdés után hazamentünk és megebédeltünk. Ebéd után megnéztünk egy kereskedelmi hajót, mely kétszer égett le. A piacon láttuk Ovidiusz szobrát. Másnap hajóval kimentünk a nyílt tengerre. Délután megürödtünk. Másnap reggel elmentünk vonattal Cernavodáig. A hajó nemsokára megérkezett, mi felszáltunk és rövid idő múlva

megérkeztünk Brailába. Itt egy magyar, református lelkésznel voltunk megszállva. Még megnéztük a parkot és a Dunát, aztán lefeküdtünk. Másnap reggel megfürödtünk a Dunában, megébédeltünk és lementünk a hajóállomásra. Egy nagy román luxus hajóra ültünk és 30 perc alatt Galacban voltunk. Galacban már nem néztünk meg semmit sem, mert késő volt, megvacsoráztunk, lementünk az állomásra és egy külön szakaszba ültünk. Éjjel nem sokat aludtunk. Már délfelé áthaladtuk a régi határt és nemskára Mádéfalvára értünk. Mádéfalván átszállottunk és másfél óra múlva már otthon voltunk e hosszú, fáradságos, de szép ut után.

(Sepsiszentgyörgy.)

Béldi László.

Kedves Nagyapó!

Édesanyám elhatározta, hogy az idei vakációt arra fordítjuk, hogy selypítéséből gyógyítsanak. Tehát július 11-én elindultam édesanyámmal Kolozsvárra. Két órás türelmetlen utazás után végre reggel 8 órakor megérkeztünk. Ezután egyenesen bementünk a tanárhoz, akivel már meg volt beszélve az én menetelem s miután megvizsgálta, megállapította, hogy körülbelül két hónapig kell ottmaradnom. Ezután elmentünk a sörgyárba, édesanyám elintézte üzleti ügyeit, aztán elvitt rokonaimhoz, ahol szállásban leszek s aztán hazautazott. Az első két hét nagyon rosszul telt el s nagyon vágytam haza, ami érthető is, mivelhogy még sohse voltam hosszabb ideig távol otthonról. De később megszoktam s kezdtem magam jobban érezni. A nap legnagyobb részét olvasással töltöttem, mivel a tanítás naponta csak egy órát tartott. Többek közt olvastam nagyapó „Katalin” című gyönyörű regényét s bizony még sirtam is mellette, annyira megtetszett. Sokat sétáltam Kolozsvár szép utcáin és sétaterein s így telt az idő észrevétlenül s kellemesen s azon vettem magamat észre, hogy már csak pár nap választ el hazamenetelemtől. Ekkor aztán elhatároztam magam, hogy kiutazok Kolozsra egy pár napra, mivelhogy ottlakó rokonaim nagyon hívtak. Csütörtökön délután mentem ki s vasárnapig maradtam. Nagyon jól találtam ott magam. Voltam fürödni is egyszer, habár már hideg volt a víz. Ekkor láttam az ugynevezett börgőt, mely egy beomlott sóbányának a helye. Nagyon szép hely. Vasárnap aztán értem jött a nővérem s vele megegyszer elmentünk a tanárhoz, aki a lelkemre kötötte, hogy nagyon vigyázzak a beszédemre. Hála Istennek, már egészen rendesen beszélek s bizony ezt nagyrészt a drága anyámnak köszönhetem, aki nagy áldozatok árán lehetővé tette ezt. Amikor megérkeztem s megint itt voltam kedves házunkban, megállapítottam, hogy mégis igaz az a közmondás: «Mindenütt jó, de legjobb otthon».

(Dés.)

Singer Móricz.

Kedves Nagyapó!

Abban a reményben, hogy a szerencse rudja hátha felém hajlik, elküldöm az én vakációm leírását. Jó bizonyítványom jutalmául apukám azzal a hirrel lepett meg, hogy július 15-én Lippára mehetek, unokahugomhoz. 14-én este korán lefeküdtünk és reggel korán 4 órakor fel kellett keljünk. Lippán 11 órakor voltunk, ahol már vártak. Délután 2 órakor apukám visszatért s én egyedül maradtam a nagybácsimnál két hétig. A két hét alatt meglátogattuk Lippa nevezetesebb helyeit, fenn voltunk a híres Solymos várban, mely gyönyörű még romjaiban is. A kilátás gyönyörű a hegyről. A szép Lippafüredről sem feledkeztünk meg, kirándultunk oda is egy kis «kávédarálóval» és szerencsénk volt, mert a kis kávédaráló egyszer sem siklott ki. A fürdőben jól éreztük magunkat és késő este vig dalolással mentünk haza. A két hét utolsó napjai úgy teltek el, hogy d. e. vártam a postát [noha én lusta író vagyok], a délután folyamán megmásztuk a hegyeket. Igen sokat fürödtem a szép Marosban. Nagyon finom volna, ha ez a szép folyó Temesváron volna. Sajnos, a két hétnek vége s anyukám meg egy barátom jöttek értem. A barátom még nem ösmerte a radnai templomot, amelyet még én sem láttam. Ezért hát elkísértem. Láttunk ott egy ezeréves képet, mely régen egy kápolnában volt. A kápolna elégett, még a keret is mely fából volt, csak a kép maradt sértetlen. Akkor láttunk egy követ, mely még a török időből való, amikor még a törökök bejöttek a Bánságba. Egy török arra lovagolt, hogy a szent helyet megszenteltessen és a lova lába nyoma megmaradt a kőben. Délután hazautaztunk, ahol a nyár többi részét vidám fürdőzéssel a strandon délelőtt, délután pedig a kertünk ápolásával töltöttem. Sokat játszottam az én drága kis öcsikémmel, aki még nem követhet el oly vidám csínyeket, mint a nagy Öcsi, mert, csak két éves lesz, de éppazért én nagyon szeretem. Meglehet, hogy mások többet és szebbet láttak, de én megvagyok elégedve az én vakációmmal.

Kézcsókkal:

(Temesvár.)

Klein Károly, II. gimn. tanuló.

Kedves Nagyapó!

A nyári vakáció nagyon jól telt. Azt hiszem, ismeri Nagyapó Szovátát, hogy milyen kedves fürdőhely. Mi itten lakunk állandóan s így itthon nyaraltam. Azonban tettünk kirándulásokat a remetéhez, a kilátóhoz és a patak majorhoz. A kilátótól gyönyörű kilátás esik a Küküllő mentére s onnan sokszor gyönyörködtem a természet szépségében.

Kezét csókolja:

(Szováta.)

Polifka Margit.

Kedves Elek Nagyapó!

Nagyon sajnálom, hogy eddig nem írhattam, mert egész nyáron el voltam foglalva. Az

üzletben segítettem apámnak, de most leirom a tavalyi kirándulásomat Szovátára és Parajdra.

Amikor készültem a szovátai és parajdi kirándulásra, reggel korán keltem, hamar felöltözök, reggeliztem, megnéztem az órát és majdnem 4 óra volt. Azt hittem, hogy elkések, de nem késtem el, mert gyorsan kimentem az állomásra és ott még vártam is. A megérkezett vonatra gyorsan felültünk és Vásárhelyig énekelve mentünk. Vásárhelyt felültünk a fürdő-vonatra és nemsokára el is indultunk. Szovátára felé nagyon sok és szép párkányhegyeket láttam és a nagy esőktől maradt fűcsák nagyon szépek voltak, némely helyt oly nagy vizek maradtak, hogy akkorák voltak, mint valami kis tavak. A jégeső oly nagy kárt okozott, hogy a buza és kukorica össze volt verve annyira, hogy a kukoricák szárai egészen el voltak törve. A hosszú utazás után alig vártuk, hogy elérkezzünk Szovátára. Amikor Szovátára megérkeztünk, egyenesen elmentünk, hogy nézzük meg a sós tavakat. Nagy hőség volt és ezért elmentünk a Medve-tóba fürödni, de ott nem tudtunk megfürödni, mert először sokat kellett fizetni, másodsor pedig nagyon sokan voltak s így a Fekete-tóba mentünk fürödni. Fürdő közben egy fiu majdnem belefulladt a vízbe, már a szájába is ment víz, mire egy fiu utána ugrott, hogy kimentse, de az sem tudott jól uszni s majdnem mind a ketten belefulladtak, mire az igazgató ruhástól majdnem térdre felül utánok nyult, hogy kihuzza, de ő se tudott segíteni a fiukon. Szerencsére egy idegen ember kihuzta őket a partra. Azután Tormásy tanár egy felvételt csinált a vízben.

Miután megfürödtünk, megebédeltünk és egész délután 7 óráig sétáltunk és játszadotunk. Estefelé körülbelül 7 órakor kimentünk az állomáshoz és a fürdővonattal átmentünk Parajdra.

Az iskolában háltunk meg, mindegyikünknek jó helye volt, még párnát is kaptunk. Nagyon későre aludtunk el, már majdnem két óra volt. Reggel korán felkeltünk és 8 órakor a parajdi tanító kíséretével elmentünk, hogy nézzük meg a sóbányát. Amikor a bányához érkeztünk, minden második kapott egy gyertyát és lassan, vigyázattal mentünk le a bányába, 544 lépcsőn mentünk le. Lent a bányában megnéztük, hogyan bányászik a só. A munkások oly nagy darab sókat vágta ki egyszerre, hogy 2 vagon megtelne vele. Igaz, hogy egy, vagy két nap alatt vágnak ki ilyen sódarabot. Miután ezt megnéztük, mentünk fölfelé a bányából és amikor már majdnem felértünk, egy folyosón végigmentünk és onnan lementünk egy nagyon régi bányába, amelyet felülről, ahonnan a lift megy le, égő szalmával kivilágosítottak. Miután ezt megnéztük, felmentünk a bányából, ki a felszínre. Ezután elmentünk fürödni, de a víz nagyon hideg volt és alig egy páran fürödtünk. A tanár úr csinált még egy felvételt a víz mellett, ott le is heveredtünk, meg is ebédeltünk és ebédután kimentünk az állomáshoz és nagy vidámsággal jöttünk hazafelé. Este 9 órakor érkeztünk Vásárhelyre. Azonban Vásárhelyt rossz volt a csatlakozás és csak fél egykor tudtunk hazajönni Szászrégenbe. Vásárhelyt nem volt mivel töltsük az időt és így elmentünk sétálni a városba. Két fiut ott hagytunk a váróteremben, hogy vigyázzanak a holminkra. Amikor visszajöttünk a városból, nemsokára indult a vonat, de a vonaton olyan sokan voltak, hogy alig volt hely állni. Én már annyira elfáradtam, hogy egyszerre csak azon vettem észre magam, hogy a földön vagyok. Bizony nagy kinnal érkeztem haza Szászrégenbe.

Kezét csókolja:

(Szászrégen.)

Molnár Bandi.

Az öreg Gajda kincses karosszéke.

— Irla: HALÁSZ SÁNDOR. —

A jogász-fiu egyre sebesebben olvasott tovább:

Hárman élnek, akik erre a vagyona számot tarthatnak: József és Zsuzsanna, elhalt testvérbátyám gyermekei és Gajda Károly, apám testvérének egyetlen fia. E három rokonomra kell hagynom vagyonomat, de e három rokon alávalóan bánt el mindenkoron velem. A szeretet sohasem hozta őket hozzám, csak azért jöttek, ha jöttek, hogy pénzt csaljanak ki tőlem. Adtam volna, ha velem, öreg emberrel szemben véreim szeretetet tanusítottak volna. Amikor látták, hogy pénztárcám nem akar kinyitni, hátat fordítottak. Évekig nem mutatkoztak. Az idejére sem emlékszem, hogy mikor láttam őket, lehet tíz-tizenöt éve.

Nem igazság, hogy ezek a véreim halálom után vagyonomat élvezzék. Miért ők? Ugyanilyen joggal bárki ezen a világon.

Halljátok tehát:

Felsorolt hatalmas vagyonomat annak hagyom, aki megtalálja. Jól elrejtettem. Ha akarjátok, keressétek. Tudom jól, nem fogjátok megtalálni. A véletlen majd valakinek kezére juttatja, éljen vele boldogul.

És még egy a kikötésem: mindent, amit a szobámban találtok, ajándékozatok el. Ha ingóságaimnak egyetlen darabját is magatoknak tartjátok meg, vagyonom akkor sem lehet a tietek, ha azt történetesen közületek valamelyik találja meg.

Az ezüstszelencének árából, amelyben

végrendeletemet megtaláltatok, kitelik a temetésem költsége.

Igy akarom.

Irtam ma, 1892. december 23-án, nyolcvanadik születésem napján

Gajda Kálmán.

A szürkület lomhán terült el a szobán. Egyetlen napsugár még bekacérkodott az ablakon és végigtáncolt a szuette, öblös, rongyos és levitézlett karosszéken.

Józsai bácsi nagyot sóhajtott és vette a kabátját. Ő már megy, hát minek itt maradni?

Zsuzsa néni az ágy szélére ült és sirt. Aztán ajkába harapott, felállt, egyet húzott hosszúszerű keztyűjén és odaszólt Tergénének:

— Nézze, asszonyság, maga ezt a kázmír kendőt visszakérte. Hát ha holnap eljön hozzám mosni, én magának adom.

— Csókolom a kezét, drága jó Nagysága, — rebegte Tergéné és könnybe borult szemmel simogatta a keshedt anyai jószágot.

Ketten maradtak: Gajda Károly, a jogász és Tergéné.

A jogász zsebetette a végrendeletet, elgondolkozott egy kicsit komolyan, mélézva, aztán megrántotta a vállát és gunyosan megmosolyogta az egészét, az életét.

— Nézze, asszonyság, — mondotta — hozzon segítséget, aztán vigyen el innen, amit akar. Az értékebbjét vigye, hiszen maga szegény asszony.

És Tergéné hazaszaladt, hozott egy nagy-nagy kosarat és elhozta Katicát.

Katica csicsergett-csacsogott, örült és boldog volt: az övék lett ismét a kázmír kendő, az övék lett két ezüst gyertyatartó, egy szép csipketerítő, egy pár kis olcsó köves fülönfüggő, a jó meleg pokróc, ez is, az is, sok-sok minden. Háromszor is térültek-fordultak a nagy kosárral.

Amikor negyedszer jöttek, így szólt Gajda Károly, a jogász:

— Na, nézze, asszonyság, most vigye el a lakásomra ezt a szelencét, majd holnap eladom. A Csatorna-utcán lakom, két szám alatt.

Mi is a Csatorna-utcán lakunk, — csicsergett belé Katinka — de a negyvenhét szám alatt.

— Ugy, mosolygott Károly — akkor szomszédok vagyunk. Aztán mondja, asszonyság, akar még egyet és más vinni, vigyen, mig neki nem esnek a többi éhesek.

— Köszönöm alássan, de jusson másnak is.

— Kismama, — kotnyeleskedeit Katica — olyan jó ebben a karosszékekben ülni, vigyük el. Vigyük el, kismama.

— Vigyék el, asszonyság, vigyék el, — mondotta a jogász.

— Hát elvihetjük — szólott Tergéné és odalépett, hogy felemelje.

Az öblös karosszék nagyon nehéz volt. Ketten Katicával sem bírták. Hárman Gajda Károllyal mégis csak ment valahogy. Lecipelték a lépcsőn és vonszolták tovább.

A feleuton Tergéné már zsörtölődött. Ő nem bírja. Itt hagyja az ut közepén, mire nekik ilyen ócska, rossz karosszék. Csak ennek a bolond leánynak jutnak ilyesmik az eszébe.

— Na még egy kicsit, kismama, a kedvemért.

A végén Gajda Károly egy napszámost fogott az utcáson, hogy segítsen hazavinni a — Katica kedvéért.

Estére kiürült az öreg ószeres szobája. Jöttek az éhesek, szomszédok és házbeliék és elhordták. Egy kicsit veszekedtek, hogy ki mit vigyen, de azért a végén teljesen elhordták.

Gajda Kálmán életéből estére csak egy sirdomb maradt, amelyre lassan pihélt a csillogó hó.

A sir fölött varjuk huztak el és károgtak, csunyán, hosszan, vontatottan.

[Vége következik.]

Öcsike kirándul az éléskamrába.

Öcsike busan nézett ki az ablakon. Hóval vegyes eső hullott az égből. Oly sűrűn, mintha dézsából öntötték volna az angyalok. Busult Öcsike, hogyne busult volna, mikor neki erre a napra «nadselü» gondolata volt: kirándul Andriszal a Gellérthegyre. Mégpedig a tetejére. Ott megállnak s megszámlálják: hány ház van Pesten. Aztán hazamennek s megkérdezik az apust: Igaz-e, hogy te mindent tudsz? Apus azt fogja felelni: Hogyne tudnék. Hát akkor mondd meg, hány ház van Pesten? Persze, erre nem tudna felelni. Hej, de «nadselü» lenne!

Hát a kirándulásnak — fuccs. Most már mit csináljon? — Topp! koppintott a homlokára: — Van nekem egy másik «nadselü» gondolatom. Kirándulok a spájzba. De már ide nem hívom Andrist.

Hiszen a gondolat «nadselü» volt, de nem új. Mert, hadd lám, tartsa fel az ujját közületek, aki egyszer-másszor ki ne rándult volna a spájzba — nyalakodni. Hát nem új gondolat, de «nadselü».

Amint már tudjátok, Öcsikénél a «nadselü» gondolatot villámgyorsan követi a tett. Apus az írószobában, anyus a konyhán, Andris a gyerekszobában éppen most olvassa, hogy Rókané komámasszonyból mint lett méltóságos asszony. Öcsike már ott is van a spájzba. Már fültön is fogta a lekváros bödönt, melyet a nagyanyóka küldött messze-messze földről, hogy ne haljanak éhen a pesti lelkek unokák.

Nemcsak fültön ragadta, de kedves szókkal biztatgatja is: Dele, dele, bödönkém, dlágám! S a jószívü bödön nem kéreti magát, szé-

pen, udvariasan meghajlik, és jön, és jön lefelé, s ha beszélni tudna, még mondaná is:

— Megyek, megyek, Öcsikém, gyöngyvirágom, tied vagyok lekvárostul, mindenestül, tied!

Hiszen tehetett volna a bödön ugy is, mint ahogy a szamarak szoktak: megbicsakolja magát, egy ember huzza a kötőféknél fogvást, egy másik üti hátul s mégsem mozdul. Nem, nem, soha! De a bödönnek van esze, nem huzatja, nem püfölteti magát, indul az első szóra,

s a második szót meg se várja: leugrik a polcra, egyenest az Öcsike fejébujára: Itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok!

Egy puffanás, egy sikoltás, anyus rémületen dobja le a főzőkanalat, apus az író tollat s egyszerre nyitnak be a kamrába. Pedig Öcsike nem hívta őket: Deltek, deltek!

Megint tartsa fel az ujját, aki egyszer másszor titokban nem pillantott be az apus ujságába s abban nem olvasott szörnyű nagy szerencsétlenségről, amikor is «megrendítő látvány tárult a belépők elé». Ilyen megrendítő

látvány tárult Öcsike kedves szülei elé is. A rémülettől földre gyökeredett a lábuk. Csak a keze, meg lába látszott Öcsikének, — fejét, mellét szépen eltakarta a bödön s folyt, folydogált a lekvár le, le, lefelé, a drága lekvár, mit messzeföldről küldött nagyanyóka.

Ám lassan-lassan magához tért a rémületből apus és anyus, a drága Öcsikét kiszabadították a bödönből, aztán vitték a vízvezeték csapja alá. Hiszen nem először vitték ide Öcsikét. Emlékeztek, ugy e, arra a szörnyű esetre, amikor Öcsike ülőkéjén meggyuladt a gyúfáskatulya? Akkor is a vízcsap alá tartottak ő-kigyelmét. Nos száz szónak is egy a vége: vízvezeték csapjából csurgott a víz Öcsike gyászfeketére mázolódtott potikájára s csudálatos, nem a potikája, de a lába rugdalódzott a hideg víztől. S merthogy karácsony s ujesztendő között esett meg ez a szörnyű eset, amikor minden jóra való háznál nagytakarítást rendeznek, Öcsike nadrágján is nagytakarítást rendezett apus s közben furcsa kérdéseket intézett hozzá: kell-e lekvár? kell-e lekvár? kell-e még? no, kell-e?

— Pejse, hogy kell! — bögött Öcsike. — Asszét mentem a spájzsba.

Elek nagyapó.

Édesanyámért.

— Irtó: KÁDÁR ANDOR. —

Imára fogom össze a kezem:
Hála neked, óh édes Istenem!

A Benned bizókat el nem hagyod,
S a szenvedőket megvigasztalod.

Most tudom, érzem, hogy engem szeretsz,
S hogy rámtékinthetl jóságos szemed.

Hogy trónusod elé jutott imám,
Mert jobban van az én édesanyám.

Megőrizted, meghagytad őt nekem,
Hála neked, óh édes Istenem!

(Marosvásárhely.)

Az angyalok aranykönyve.

— Apró unokáinak meséli Elek nagyapó. —

Az utca szélén állott egy öreg koldusasszony. Rongyos, vékony volt a ruhája, majd megvette szegényt az Isten hidege. Mert tél volt, hideg lé, fuji a szél kegyetlenül.

— Adjatok, adjatok, amit Isten adott, — könyörgött az öreg koldusasszony a járókelőknek, de a szörnyű hidegben bizony csak kevesen állottak meg s dobtak egy-két krajcárt neki.

A többiek közt egy prémes bundás ur is megállott egy pillanatra, hogy alamizsnát adjon, de le kellett volna huzni a jó meleg keztyűt, hogy előszedje a pénzesztárcáskáját, meggondolta hát a dolgot s mondta:

— Bizony, bizony, szomorú dolog ez, szegény asszony, hogy koldulnod kell ebben a szörnyű hidegben!

Mondta, mondta, de a keztyűt nem huzta le, alamizsnát nem adott a szegény öreg asszonynak. Sietett haza a jó meleg szobába. De az öreg asszonynak a jó szó is jól esett s hálsán nézett a prémes bundás ur után.

Abban a pillanatban fényes uri hintó állott meg a koldusasszony mellett. Nagy ur ült a hintóban, megesejt a szive a fagyoskodó asszonynon, kihuzta zsebéből a pénzesztárcáját, találmra kivett belőle egy pénzdarabot, aztán kinyitotta a hintó üveges ajtaját s oda dobta a pénzdarabot az asszonynak.

Huh, de hideg van! — rázkódott össze a nagy ur s hirtelen becsapta a hintó ajtaját, de közben észrevette, hogy egy darab aranyat vetett ki a havas utra. Ahogy az aranyat megpillantotta, megbánja, hogy meg sem nézte, mit vesz ki a tárcájából s mondta magában:

— Ej, ej, kevesebbet is adhattam volna neki. No, ee már mindegy. Majd visszafizeti a jó Isten.

Aztán tovább ment a hintó, a nagy ur hazaért a fényes palotába, de a jó meleg szobában is mindazon a darab aranyon járt az esze.

— Tulajdonképpen nem is volt oly tulságosan hideg, — mondta magában. — Kár volt úgy elsietnem a dolgot. No de, — vigasztalta magát, — néhanapján bőkezű is lehet az ember. Majd visszafizeti az Isten.

Közben hazasétált a prémesbundás ur is, várta a pompás ebéd a barátságos meleg szobában, de hiába ült az asztal mellé, nem volt étvágya. Folyton az öreg koldusasszony járt az eszében.

— Lám, lám, de szivtelen voltam! Bizony, nem fagyott volna meg a kezem, ha lehuzom a keztyűt róla s adok egy-két hatost annak a szegény asszonynak.

Felugrott az asztal mellől, hirtelen fölvette a bundáját s kislelt az utcára, hogy megkeresse a koldusasszonyt. Ott volt az asszony

ugyanazon a helyen s bár sovány keze majd megfagyott, turkált a hóban s közben fel felsírt: Oh Istenem, Istenem, de szerencsétlen vagyok!

— Mit keresel a hóban, szegény asszony? — kérdezte a prémes bundás ur.

— Ó, ne is kérde, uram. Egy jószívű ur hintójából egy aranyat dobott nekem, de úgy elűnt a hóban, hogy nem találom.

— Sose keresd, jó asszony, — mondotta a prémesbundás ur — jere velem.

Kézenfogta az álmélkodó asszonyt, elvezette a házába, leültette az asztala mellé s megébédeltette. Ebéd után adott neki jó meleg ruhát s az elveszett arany helyett aranyat.

Az angyalok, mint rendesen, ennek a napnak is beírták a történetét az ő vastag aranykönyvükbe, de nem írták be a tévedésből dobott aranyat, ellenben első helyen írták be, hogy az a prémesbundás ur megbánta szive keménységét s a hideggel, a széllal nem törődve, a meleg szobából másodszor is kiment az utcára, hogy adjon a szegénynek abból, amit a jó Isten adott őneki.

[Kisbaczon]

A verseny állása!

A Cimbora előfizetést gyűjtő versenyének feltételei szerint a Cimbora kiadóhivatala a lap minden egyes számában közölni köteles a következőket:

a) Mikor bocsájtott ki az első iv.

Az első iv kibocsájtásának kelte 1924. jul. 24.

b) Számszerint de név nélkül, hogy az illető szám lapzártnak napján hány gyűjtőiv érkezett vissza;

Visszaérkezett négy gyűjtőiv.

Jelen számunk zártnak napja 1924. december 1.

c) Számszerint az illető gyűjtő nevének és lakhelyének feltüntetése mellett, hogy hány olyan gyűjtőiv érkezett vissza, amely legalább 10 előfizetőt tartalmaz, akik egy évi előfizetési összegüket a Cimbora kiadóhivatalának beküldötték; Gyűjtőiv még nem érkezett vissza.

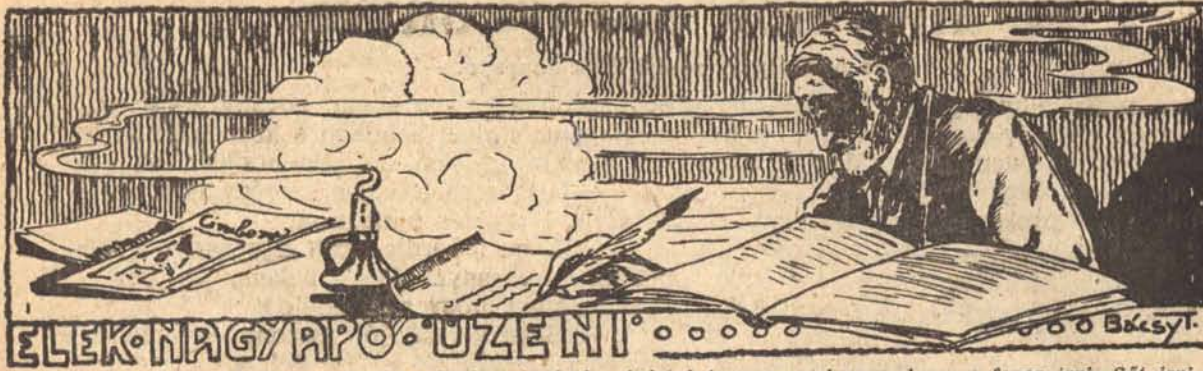
d) Hogy az illető lap zárásának napjától számítottan még hány nap van hátra, hogy leteljen az a 150 nap, amelynek esetén a versenyt, mint meddő versenyt le kell zárunk.

A verseny lezárásának napjáig még 29 nap van hátra.

A jelen számnak zárási napja 1924. dec. 1.

Ha jóhírel hallod valakinek,
Örülj azon s mondd el azt másnak is.
Rossz hírel ám ne költsed senkinek,
Mert abba kerülsz akkor magad is.

Bartha Ilus Szatmár. Már egy éve jár a Cimborá neked és Annuskának s bármennyire szereltek nagyapót, eddigél csak egyszer írtatok. De most, hogy Szatmáron járt nagyapó s láthatóan őt és a „Többsincs királyfit”, elhatároztátok, hogy ezután több-zár irtok, amit el is várok tőletek. Nem csodálom, hogy a kis Öcsikétek félt Háj-háj királytól, bár a mesejáték végén ő is megszeliült, amikor kisült, hogy neki is van szíve. Most ha rossz fát tesz a tűzre Öcsike, elég ha em egyetlen Háj-háj nevét és rögtön megszeliült ő is. De azért csak ne ijeszgessétek vele, mert az ijeszgetésnek rossz következtése szokott lenni. A beszámoló sorra kerül. — *Buzás Izabella Csikszereda.* Szívesen megbocsátok, mert ígértem, hogy ezután gyakrabban írsz. A kiadóbácsinak üzenem, hogy nem Berci, hanem Beci a te nev-d. — *Vági János Szatmár.* Te is ott voltál a Többsincs királyfi előadásán és igen fészett. Ha nem találd nevedet a megjelölők közt, ez azt jelenti, hogy elkéstél a beküldéssel. Rejtvényed jó, de ilyen már jelent meg a Cimborában, tehát mást eszel ki. — *Sonn Imre Petrozsény.* Csodálom, hogy még nem kaptál levelet v la egyik olvasótársadtól arra a leveledre, melyben levelezésre hívd fel olvasótársaidat. Egyebet nem tehetek, minthogy ismételnem járnom olvasótársaidnak az egymással való komoly levelezést. A kiadóbácsinál intézkedtem, hogy a Cimborát ezután a t és Bada Árpád nev re címezzék. A rejtvények a beküldés sorrendjében jelennek meg, így hát türelemmel kell várni a megjelenésre. — *Borgida Anna és Katalin Szatmár.* Mesét írtatok közö erővel. Jól tettétek és iratok ezután is, mert ezzel is gyakorolját k magatokat a fogalmazásban és helyesírásban s majd egyszer sikerül is nektek olyan mesét írni, hogy nagyapó szívesen fogja leköszölni. — *Mody Ási, Vilma és Baba Petrozsény.* A hétköznapi sok tanulás után a Cimborá a ti vasár napi szórakozásokat, mert bizony nagyon sok a tanulni válogó. De törekedtek megdörközni a tanulással s ha törekedtek, az eredmény nem is marad el. Rejtvényetek jó. — *Gaal Bozsike Lupény.* Nagyon nehéz a tanulás, mert mindent románul tanultok, de igyekezzel, hogy az idén is físzta egyes bizonyítványod legyen. Hát csak igyekezzél, mert leveled helyességéből ítélve, így ezefelnek megint kitűnő bizonyítvány lesz az eredménye. A kiadóbácsinak üzenem, hogy csak küldje tovább a Cimborát, mert Anyukátok, ahogy felfélt, küldi a pénzt. Egyáltal üzenem azt is, hogy pótolja a 27. és 41. számot. A beszámoló sorra kerül. — *Abrahám Erzsike Hátzeg.* Bizony rég nem írtál, már-már azt hittem, megfelekedtetél nagyapóró. De örömmel látom, hogy a sok tanulás miatt hallgattál idáig. Öcsike és Andris jól vannak s termelik a nadsell gondolatokat. — *Juhász Miklós Arad.* Alaposan el vagy foglalva, amint a leveletekből látom. A fanitónéni tanít románra, apuka vagy anyuka franciára, a magy r nyelvet pedig apuka fanifia eszénként és vasárnap. Valóban nem csuda, ha nem írhat szürin, de hát azért csak írd, amikor teleted, mert ezzel is gyakorlod magadát a magyar helyesírásban. Pótlórejtvényed sorra kerül. — *Kallós Bandi Arad.* Szívemből kívánom, hogy rád mosolyogjon a szerencse. Ha rendszeren beküldöd a megjelöléseket, több ki átásod lesz arra, hogy a Cimboráról nem feledkeztél meg, olvasgattad szorgalmasan. Most meg ígértem, hogy bár sok a tanulni válogó, a mulasztást helyre pótolod. Ugy legyen! — *Schwartz László Marosvásárhely.* A skarlát-járvány az idén, ugylátszik, megint rettenetesen dühöng; elragad a te felejt-hetetlen ikert stvéredet is. Teljes mé tékben átérzem a te nagy bánatodat, a jó ls en vigasztalja meg a te bánatos szívedet. Írtam a kiadóbácsinak, hogy ezután egyedül a te nevedre küldje az újságot. Azt helyesen teszed, hogy ezután gyakrabban írsz, mert ezzel is enyhül a bánatod. — *Kortnyik Emma és Béla Szászregén.* Éppenséggel nem kell elnézőnek lennem, mert az írásodon egyáltalán nem látszik, hogy szász iskolába jársz, oly helyes magyarsággal írsz. A kiadóbácsi pótolja a 36. számot. — *Lázár Hanna Csiklápoca.* Lám, nem is gondoltam tavaly, amikor Csikszeredában megismerkedtünk, hogy pesti diák lesz belőled. Persze, otthon tanulsz s így képelem, sokat kell tanulnod, de én bízom a te szorgalmadban és tehetségedben, hogy kitűnő lesz a bizonyítványod. Tavasz előtt aligla megünk Csikszeredába, mert most Pestre készülődünk nagyanyókkal, persze, nem azért, hogy ott magánvizsgázzunk, hanem, hogy lássuk a pesti unokákat, így hát ezután közlöm veled, hogy a nevennapja július 17-én, születésnapja szeptember 30-án van. Sajnálom, hogy nem találkoztam Szatmáron unokatestvéreddel, Balásy Józseffel, aki úgy meghajszolta a te kis lovadat, mert bizony hátrafordítottam volna a sarkát. A kiadóbácsi pótolja a 38., 37. és 45. számot. — *Semlén Judith Kolozsvár.* Nem haragszom, hogy eddig nem írtál, mivel meg-

ígérted, hogy ezentul szorgalmasan fogsz írni. Sőt írni fog Éva hugod is nemsokára, mert ő még csak az első elembe jár. Intézkedtem, hogy az újságot ezután ne a str. Ioan Majorescu 7. sz. alá küldjék, hanem a str. Iorga 3. sz. alá. Majd tavaszszal, ha Kolozsvárra megyek, meglátogatlak teged is. — *Dávid Elza és Gizi Lónyatelep.* Szeretettel látlak unokám táborában s remélem, hogy ezután szorgalmasan írtok nagyapónak. — *Berezky András Egestő.* Elhiszem, hogy nagy élvezettel olvasod Sugárka és Csöppike bájos meséjét, mely egyike Szondy György legszebb dolgainak s örvendek, hogy oly mélyen hatott rád Árva Katica 4 rténete is; nemkülömben örvendek annak is, hogy nemcsak Öcsikéd, de nagybátyád is olvassa a Cimborát. A beszámolódat megkapta n, sorra kerül. Mondanom sem kell, hogy én minden leveledre válaszolok s igazán arátalatos, hogy ol sok leveled vész e a postán. — *Ferenz Franciska és Irma Kovászna.* Írtátok, hogy 90 lejt küldöttök a Cimborára, de remélem, egy-nesen a kiadóhivatallhoz küldöttétek postautalványon s nem hozzáam leveiben, mert bizony a leveleiben nyoma sem volt a 90 lejtnek. Maga n is örülnék annak, ha a szerencse rátok mosolyogna s remélem, rátok is mosolyog, ha szorgalmasan fejtétek a rejtvényt. — *Wertheimer Rózsa Csikszera.* Már három hónapja vagy olvasója a Cimborának s bocsá atot kérsz, hogy még eddig nem írtál levelet. Szívesen megbocsátok, mert ígértem, hogy ezután rendszeren fogz írni. Az írá oddal máris megvagyok elégedve, a kiadóbácsi pedig pótolja a 39. és 43. számot. — *Nebitzky Mihály Marosvásárhely.* Többször írtál nagyapónak, de „saját hibádból” mindig otthon maradt a leveled. Most az nban ünnepléses ígértétedet teszed, hogy ezután minden hónapban írsz egy-egy levelet. Számon tartom az ígértétedet. Emlékszem az első leveledre, amelyben azt írtad, hogy a nyáron elutaztál a baróti nagyapó sírházhoz, de ugylátszik, ez az ut elmaradt, mert különben bizonyosan eljöttél volna Kisbaba a te Remélem, hogy a jövő nyáron eljöttök; és akkor elhozod a te gyönyörű farkas-kut átát is, majd gyönyörköd enek benne a pesti unokák is. Rejtvényeid közül a régi felirat sorra kerül és sorra kerül rövid beszámoló is. Édesanyúdnak, aki oly melegfalu leveleld pótolta a te leveledet, tolmácsold köszönetemet jó kívánságaiért. — *Biró Erzsike Lónyatelep.* Jól mondt a barátnőd, hogy én nem haragszom meg, ha nagyapónak szólítasz, az ellenkezője esnék rosszul. Intézkedtem, hogy megindítsák nevedre az újságot s hiszem, hogy hűséges olvasója leszel a Cimborának. — *Bibiánszky Kálmán Oravica.* Örömmel látlak unokám táborában s szeretettel árom további leveleidet. — *Hajnó L. Vilma Csikszereda.* Jövő alkalommal nemcsak megjelölté, de levelet is várok tőled. — *Sztojka László Dés.* Regóta hallgatsz s most is e ak rejtvénymegjelítéssel adsz életjelet magadról. Ugylátszik, tulságos sok a ta univalód. — *Kézsmárky Emil Kézdivasárhely.* Jó a rejtvényed, de Nagyvárad megjelítéssel névrejtvényt már közöl em. Másfajta rejtvényt eszel ki, mert amint már gyakran üzenem unokáimnak, rendkívül soz névrejtvényt forlódott őssz. — *Klein Irma Szatmár.* Magam is sajnálom, hogy nem jöhettél el a Többsincs királyfi előadására, de hiszen megyek én még Szatmárra s akkor remélem, találkozunk. Örömmel látom leve edből, hogy a gimnázium első osztályából jól s került a vizsgád s jutalmkönyvet is kaptál, mégpedg a Zsuzsika könyvét, mely nagyapónak egyik legkedve-sebb könyve, mert írásközben mindig egyik leánykájára gondolt. Azt he vesen teszed, ha igyekezel megismerkedni olvasótársaiddal levelezés útján s Sonn Imre unokámmal meg is kezdted a levelezést. A pótlórejtvényed jó. — *Jurincsik Magda és Annus Pankota.* A kiadóbácsi pótolja a 39. és 40. számot. — *Bárdos Ágnes Nagyvárad.* Az októberi rejtvények beküldésével lekéstél, mert november 8-án kelt leveled 18-án érkezett ide, holott a beküldés határideje 10-ike, de idejében megérkezett a novemberi megjelítéssel. A kínai ens íltött megjelíté rejtvény régi jó ismerős, mást eszel ki hát. A kiadóbácsinak írtam, hogy az augusztusban nyert könyvet küldje meg, illetőleg pótolja, mert ő pontosan unak indit minden könyvet a sorolás után. — *Halmi István Nagyszalonta.* Bizony, rég nem írtál s ez szokatlan, mert ezelőtt minden héten kaptam tőled ne egy, de több levelet. De értem a hallgatásodat, mert nehezen eszt megválni a szüleitől, az án az iskolai év elején be kellett rendezkedned, na meg be kellett számolnod, ugy-e, barátádnak a vakáció élményeiről. Örvendek, hogy megkezdted a levelezést Sonn Imre unokámmal, aki éppen mostan ban panaszkodott, hogy felhívására még nem kapott levelet. Most küldött versed közül, bár kissé sőtétanqu, különösen kiválik az Öcsémnek című. Ma még nem vagy elég járatos a verselésben, de közeledni látom ennek is az idejét. — *Rottenberg Klári Nagyszalonta.* Azt írod, azért olyan csunya az írásod,

merl nem gyakorolod az írást. Hát ezen könnyű segíteni: csak akarnod kell s erős akara tal és kitartással majd megszépül az írásod. A németből fordított adomát sorra kerül, további leveleidet pedig szeretettel várom. — *Sonn Imre Petrozsény.* A felhívásodnak mégis megvolt az eredménye, mert már öt olvasótársadtól kaptál levelet. Kapsz te még többfő is, csak aztán győzzed a levelezést. Ez üzenet írásával egyidejűleg hívásagodra küldtem mesét, hogy azt felolvad a cserkész-csapat által rendezett gyermekdelületánon. A rejtvényeid közül a találos kérdés sorra kerül, a főbbi rejtvény azonban tuiságosan könnyen megfejthető, már pedig tőled nehezebben megfejthető rejtvényt várok. — *Sinka Lujza Nagyszeben.* Idejében megérkezett a megfejtésed. — *Klein Frigyesné Temesvár.* Levél ment. — *Jakab László Csíkszereda.* Jól látad: Pünkösdkor csakugyan jártam Somlyón, meglátogattam a híres somlyói templomot. Szondy György bácsi csakugyan bácsi és nem „fiu”, fanár a debreceni református leánygimnáziumban s nem csodálom, ha nagyon szépnek, elragadóknak és fanulásgosnak találod az ő regényei. Alig várom, hogy Csíkszeredába menjek, hol sok kedves unokám van. Erre csak tavaszkor kerül sor. *Lánczkor Jolánka és Józsika Csíkszereda.* Helyesen tetted Jolánka, hogy nagypónak szólítottál, így van ez rendjén. Ha majd elmegyek Csíkszeredába, személyesen is megismerkedem veletek. Örömmel látom leveledből, hogy bár messze van tőletek az, szívesen jártok iskolába sörvendek annak is, hogy nagyon szeretik a Cimbórá, mert az iskola és a Cimbóra, egymást kiegészítik. — *Melchner Lillike Mezőtelegd.* Előadatok egy szindarabot és 355 lei gyűlt össze a zsidó nemzeti alapra. Most meg arra kérsz, hogy ajánljak neked néhány szindarabot, mert szeretnétek még egy jólékonyeü előadást rendezni. Ha nincsenek meg a régebbi Cimbóráid, kérd el valamelyik mezőtelegdí unokámtól, ezekben találhatsz hosszabb színjátékokat is. — *Goldstein Jolánka Mezőtelegd.* Helyesen tetted, hogy Melchner Lillike leveleiben küldted a te leveledet, mert ezzel is pénzt fakartottál meg. Intézkedtem, hogy az újgót ezután Goldstein Ilus és Jolánka címére küldje a kiadóhivatal. — *Indig Herman Toplica.* Nem hozhatok neked munkát adna, ha én kellene tovább küldjem. — *Kovács Jolánka Nagyvárad.* Mélyen elszomorított a leveled. Sejtetem sem volt arról, hogy édesanyád beteg, de remélem, hogy súlyos a betegsége s a Jó Isten megtartja őt neked s a te olvasóina. — *Ferencz Franciska, Irmuska és Károly Kovács.* A rejtvény megfejtésének határideje minden hó tizedik napjáig az előző hónap rejtvényekre vonatkozik, tehát nem lehet a megfejtés beküldésével, mert van elég idő arra, hogy a rejtvényt megfejtésed, de nem közlöm le, mert nagyapó a megfejtése. — *Senesich Olga és Duci.* Megkaptam a mesét is, a mese is, csak azt nem tudom, honnan indultak el, mert elfelejtetek közölni a helység nevéit, már pedig a leveleírás egyik fontos szabálya, hogy hol és mikor kell a levél. A mese előző ügyesen van megírva, a versen azonban látszik, hogy nem gyakorlatlan vagy a versírásban. — *Rámer László Gurah.* Ennek a buzaformára nemesített rozsna, amelyről a „Mindenkinek mindjárt?” című elbeszélésemben írtam, egy Heinrich német tanár a felalálója s az ő nevével nevezte el Heinrich-féle rozsna. Az én azadásagomban már nincs meg ez a rezs, mert hosszabb fávollétem alatt elfajzott amiatt, hogy közelebe hol másfajta rozsot, hol meg buzat termelték. Ugyanez történt az egész vidéken, ahol ez a rozs egy időben el volt terjedve. Én annakidején Budapestről, Mauthn r magkereskedőtől rendeltem ezt a rozsot, íőle alán megszerezheteti nagybátyád. — *Fodor Böske Petrozsény.* A bélyegeket egyenesen an ak a bácsinak kell külded i, aki az erre vonatkozó hirdetését a Cimbóra 44. számában közzé tette. — *Blaskó György Sepsiszentgyörgy.* Most rendeljed meg a Cimbórá, szorgalmas olvasója lettél s örülsz, hogy nagyapó levélről közlé fogsz tartozni. Ennek én is örülök, mert igen szépen és helyesen írsz. Várom további leveleidet. — *Roseth Bella Halmi.* Mindig csak rejtvénymegfejtést küldesz, levelet nem, pedig oly szépen mosolyognak a te kerek befűd, hogy valósággal megkívántatják velem a leveledet.

Hány éves Frici?

Kérdik Fricitől, hogy hány éves? Igy felel: A vilamoson 4, otthon 5 és az iskolában 6.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételeire egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Régi felirat.

Beküldte: Csép Margit.

AMU NACIĆ SERI MES TERET.

Névrejtvény.

Beküldte: Demkő Icuca.

Izabella, Özséb, Karolina, Csaba, Elek.

E szavak kezdőbetűi egy kedves gyermek nevével adják.

Számrejtvény.

Beküldte: Kolcsonay Ernő.

- 4, 19, 35, 21, 39. Ósmagyar női név.
- 8, 27, 31, 49, 41, 13. Dohányáról híres község Gömörmegyében.
- 44, 25, 46, 6, 16, 11, 18. A legkorábban virágzó gyümölcsfa.
- 33, 10, 3, 48. Földben lakó állatocska.
- 5, 12, 26, 17, 29. Attila ellentéle.
- 34, 37, 43, 24, 7. A hozni ellentéte.
- 47, 9, 10. Késő ősszel esik le.
- 38, 20, 8, 2, 17, 15, 45. Jó gyermeket szokás.
- 13, 23, 40, 41, 32, 39, 30. Férfi név.
- 1, 14, 28, 22, 25. Ebédnél a hus után következik.
- 36, 16, 42, 18. A legnagyobb magyar folyó.
- 1-49. Endrődi Sándor egyik versének első versszaka.

Kiadóbácsi postája belföldi előfizetőihez.

Dr. Strauss Árpád ügyvéd. Szíves felvilágosítását köszönjük. Kis fia részére a nyert könyvet elküldtük. — *Gellért István, Józsika és Évike, Samthaut de jos.* Előfizetési díjakot 1. é. december 31-ig ki van egyenlítve. — *Sólyom Judit, Nagyvárad.* A Cimbórá részére mindig pontosan elküldjük. Bizonyára a postán veszett el a 39 és 46. sz. Ma pótiólag mindkét számot elküldtük. — *Szabó István, Reghinul Sasesc és Balázs Lacika Gheorgheni.* Előfizetési díjuk 1. é. december hó 31-ig ki van egyenlítve. A lapot tehát addig küldjük. — *Scheidel Anna, Vulcan.* Közölje velünk előző lakóhelyét. — *Mátvás Emmuska, Kovászna.* A Molnár urunk után küldött 90 leuval előfizetési díja 1. é. december 31-ig ki van egyenlítve. — *Tamás Ancika, Santana.* Előfizetési díjunk negyedévenként 90 eu. A beküldött 100 leuból 10 leut a következő negyedévre könyveltünk el. — *Kovács Mária, Barót.* Közölje pontosan, melyik számot nem kapta meg, hogy pótolhassuk. — *Biedermann Imre, Gheorgheni.* Közölje pontos címét. — *Indig Hermann, Maroshévíz.* Melyik számot nem kapta meg? Közölje, hogy elküldhessük.

A v a l ó d i
Schicht „Szarvas” védjegyű szappan

kiméli értékes fehérneműjét.

MEGJELENT!

MEGJELENT!

ELEK NAGYAPÓ KÉPES NAPTARA

AZ 1925 ÉVRE.

A legjelesebb erdélyi íróktól elbeszélések és versek

Megrendelhető ÉGETO ÁRPAD nyomdásznál,
BARAOLT-BARÓT.
ÁRA 20 LEU

ELKÉPZELNI SE LEHET szebb, jobb és olcsóbb könyveket a Hofmann Ferenc ifjusági regényeinél. A MINERVA Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.-nál (Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 1. ezekből a következők kaphatók darabonként 45 leierért:

1. Küzdelmek.	5. A jószág diadala
2. A tél birodalmában.	6. Frigyes és D. ci.
3. Viszontagságok a tengeren	7. Ehrlich Jakab
4. A talizmán.	8. Nehéz idők.

Pósta utján is megrendelhetők a pénz előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel.

PURGO
BAYER

Bácsi, Néni ide figyelj!
Palma kaucsuk sarkot visel

nem
csak
agyja
g. Ez

vargó
mert
król.
gas
fo-
el
őlt
d.

FÜRDŐSZAPPAN
világhírű

Gyomorrontásnál
legjobb hashajtó a

KOPROL

Jóízű, — csoko
ládéból van.
Kapható minden
gyógyszertárban

A CIMBORA képes heti gyermeklap előfizetési árai

1924. október hó 1-től az alábbiak:

<i>Romániában</i>		<i>Csehországban</i>	
negyedévre . . . 90 leu		negyedévre . . . 20 ck.	
félévre . . . 180 leu		félévre . . . 40 ck.	
egész évre . . . 360 leu		egész évre . . . 80 ck.	

<i>Jugoszláviában</i>		<i>Magyarországban</i>	
negyedévre 50 dinár		negyedévre 36000 K	
félévre . . . 100 dinár		félévre . . . 72000 K	
egész évre 200 dinár		egész évre 144000 K	

<i>Ausztriában</i>	
negyedévre —	28000 osztr. korona
félévre —	56000 osztr. korona
egész évre —	112000 osztr. korona

A Cimborá előfizetési díjait az előfizető a következő helyeken fizetheti be:

Romániában

Arad, Barót, Bánffyhunad, Dés, Déva, Dicsőszentmárton, Fogaras, Gyergyószentmiklós, Gyulafehérvár, Kézdivásárhely, Kovászna, Lugos, Lupén, Maroshévíz, Marosvásárhely, Máramarossziget, Nagybánya, Nagyenyed, Nagykároly, Nagyszalonta, Nagyszeben, Nagyvárad, Petrozsény, Segesvár, Szászrégen, Székelykeresztúr, Székelyudvarhely, Temesvár, Torda, Vajdahunyad, Vulcán és Zilah városokban három havonta megbízottunk, *Bihari József* nyug. postafelügyelői személynök jentkezik az előfizetési díjakért.

Ugyancsak személyesen megbízottaink veszik fel az előfizetési díjakat:

Kolozsvárott a Lloyd Express hirdetési iroda, *Brassóban* Krafft János, a Brassói Lapok pénzbeszedője,

Sepsiszentgyörgyön Szász Jenő, *Csikszertván* Orbán Balázs, a Ganz-féle villamosági r. t. tisztviselője.

Minden más romániai városban vagy faluban lakó előfizetők előfizetési díjaikat küldjék be postautalványon a Cimborá kiadóhivatalának, Satu-Mare.

Csehországban

az előfizetési díjak a Cimborá kiadóhivatalának a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál lévő számlájára az alábbi pénzintéze teknél fizethető be:

<i>Beregsas:</i>	Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.
<i>Helmecc:</i>	Bodrogközi Bank r.-t.
<i>Hlohovec:</i>	Galgóczy Hitelintézet.
<i>Illava:</i>	Illavai Hitelbank
<i>Lucenec:</i>	Nógrádmegyei Népbank.
<i>Michalovce:</i>	Nagy Mihály Kereskedelmi és Hitelbank r.-t.
<i>Mukacevo:</i>	Beregmunkácsi Bank r.-t.
<i>Nitra:</i>	Nyitrai Takarékbank r.-t.
<i>Nove-Mesto:</i>	Első Vágujhelyi Bank r.-t.
<i>Nove-Zámky:</i>	Érsekújvári Népbank r.-t.
<i>Presov:</i>	Eperjesi Bankegylet.
<i>Roznava:</i>	Rozsnyói Bank r.-t.
<i>Sevljus:</i>	Nagyszőlősi Hitelintézet.
<i>Sp Nova-Ves:</i>	Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.
<i>Trencin:</i>	Trencsényi Hitelbank r.-t.

Magyarországon

a Cimborá kiadóhivatalának a Magyar román faértékesítő r.-t.-nél (Debreczen, Piac-utca 42.) lévő számlája javára postautalványon. *Ausztriában* a Wiener Bankvereinnak a »Szabadsajtó« Buchdruckerei und Zeitungsverlag A. G. in Satu-Mare (Románien) számlája javára.

Jugoszláviában

Kurir hírlap és könyvterjesztő vállalatnál Subotica (Szabadka). A »Kurir« Jugoszláviában a Cimborá egyedárusítója és főbizomanyosa.

A Cimborá könyvosztálya rak-tárról szállit irodalmi értékű ifjusági könyveket. Jelenleg az alábbi könyveket szállithatjuk:

A ma költői	8 lei.
Balázs Ferenc: Mesefolyam	50 "
Benedek Elek: Katalin	80 "
" " : Zsuzsika könyve	65 "
" " : Galambok	65 "
" " : Öcsike könyve	60 "
" " : Rókné komámasszony	55 "
" " : Többsincs királyfi	40 "
" " : Hires erdélyi magyarok	40 "
" " : Óh szép ifjuságom	55 "
Benedek Elek: Cimborá 1923. I. félév	150 "
" " : Cimborá 1923. II. félév	150 "
Butykó: Törvénymagyarázat. (Cserkész-törvények.)	12 "
Chun: Mély tengerek világa	180 "
Cooper: A vadfogó	95 "
Dienes Jenő: Magduska mesés könyve	60 "
Esopus: Háromszáz meséje	120 "
Ewald: Állatok	70 "
Ezeregy éjszaka meséi	105 "
Farkas Gy.: A fábotűz üzen. Cserkészbeszélések.	12 "
" " : Forrongó lelkek. Regény.	40 "
Gaal Mózes: Három kényeres pajtás	65 "
" " : Az utolsó lantos	55 "
Hankó Vilmos: Universum VI.	260 "
" " : " VII.	260 "
" " : " VIII.	260 "
" " : " IX.	260 "
Kertész Mihály: Senki Tamás története	50 "
" " : Szökés a teknőben	75 "
Mark Twain: Tamás urfi mint detektív	105 "
May Károly: A félelmetes	145 lei
" " : A Skipetárok földjén	130 "
Molnár Ferenc: Pál-utcai fiúk	130 "
Monoky Sándor: Tündérmese	95 "
Münchhausen: Meséi	80 "
Radványi K.: Napsugár leventék	10 "
Sebők Zsigmond: Csutora Jancsi kalandjai	130 "
Sven Hedin: Az északi sarktól a déli sarkig	170 "
Sziklay Ferenc: Hangzafka	80 "
Szondy György: Bőrme	80 "
Sztrilich-Kóczy: Tábori munkák.	12 "
" " : Cserkész segítségnyújtás.	8 "
Térképismertek 24 képpel.	12 "
Verne Gyula: Egy sorsjegy	105 "
Verne Gyula: A francia zászló	105 lei.
" " : Begum 500 milliója	120 "
" " : Utazás a hold körül	130 "

A fenti könyveket a pénz előzetes beutalvása vagy utánvét ellenében szállitjuk. Száz leu értékű rendelésen felül a postaköltséget mi fizetjük, azon aluli rendeléseknél 6 leu postaköltséget számítottunk fel.

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ
 »ZABADSAJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. SATMAR
 A SZERKESZTÉSÉRT DÉNES SANDOR FELEL
 A SZINES OMLAPOKAT ÓOSVÁR REZSŐ RAJZOLTA